Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkinn

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 09
sfinpost@statsforvalteren.no
http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre

Bernhard Svendsgard
Bergsgrende 378
2662 DOVRE

Saksbehandler Eirin Berge **Vår ref.** 2022/3413-2 432.3 **Deres ref.** **Dato** 04.04.2022

Delegert sak – Motorferdsel barmark 2022 - uttransport av felt elg - Bernhard Svendsgard

Delegert vedtak

Jaktlaget v/Bernhard Svendsgard gis tillatelse til motorferdsel ved bruk av beltegående elgtrekk til uttransport av felt elg i i Rondane og Dovre nasjonalparker innenfor jaktterreng i Grimsdal Nord. Tillatelsen er gitt med hjemmel i § 3 pkt. 6.3 bokstav f i verneforskriftene for Rondane og Dovre nasjonalparker.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen:

- Tillatelsen gjelder i perioden for elgjakt i 2022.
- Tillatelsen gjelder kun i Rondane og Dovre nasjonalparker i jaktterreng som vist i kartutsnitt i figur 1 under.
- Antall transport turer er begrenset oppad til det antallet elg som er på kvoten (inntil 5) og det er kun én transport (tur-retur) pr felt dyr.
- Transporten skal skje på en slik måte at det ikke settes varige spor i grunnen. Med varige spor menes spor som er synlige over flere sesonger. Våte partier skal unngås og det skal velges kjøretraseer på fastmark.
- Tillatelsen skal medbringes under transporten og forevises ved kontroll.
- Senest fire uker etter jaktens slutt skal det sende en enkel rapport på gjennomført transport i nasjonalparken med inntegning av traseer på kartet hvor transporten har foregått og hvor elgen er felt. Er tillatelsen ikke benyttet skal det også gis tilbakemelding om dette. Rapporten/tilbakemeldingen sendes til: sfinpost@statsforvalteren.no. Merk oversendelsen med saksnummer (2022/3413).

Det gjøres oppmerksom på at vedtaket er gitt etter verneforskriften for Rondane og Dovre nasjonalparker. Det kan i tillegg være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og/eller tillatelse fra grunneier. Grunneier kan nekte motorisert ferdsel i utmark på sin eiendom, og dere må derfor sjekke om aktuelle grunneiere aksepterer motorferdselen.

Vedtaket kan påklages innen 3 uker etter mottakelse av vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28og 29. Klagen skal sendes skriftlig til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, men stiles til Miljødirektoratet.

Angi vedtaket du klager over, den eller de endringer du ønsker, og de grunner du har for at vedtaket bør endres. Dersom du klager så sent at det kan være uklartfor oss om du har klaget i rett tid, bør du oppgi når du mottok dette brevet. Vi gjør oppmerksom på at også andre enn søker kan ha rettslig klageadgang.

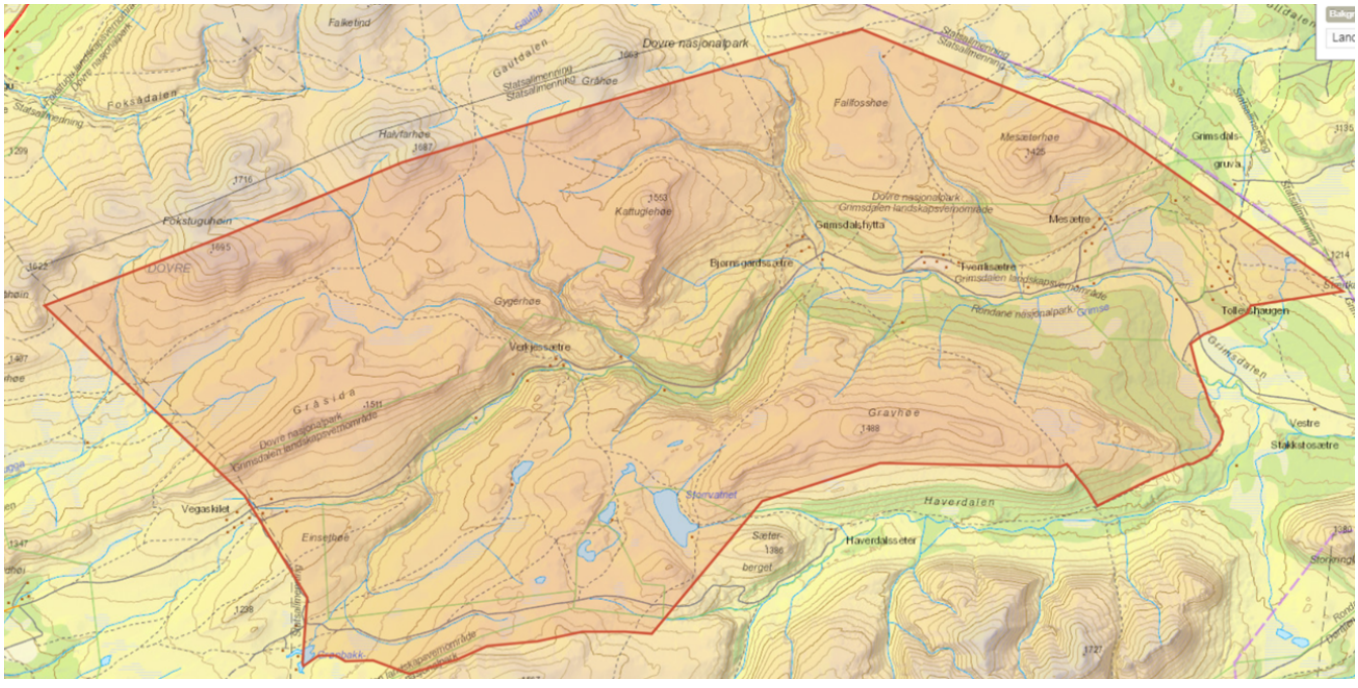
Dokumenter i saken

- Søknad fra Bernhard Svendsgard datert 21.mars 2022
- Bekreftelse av område for jakt pr epost 4.4.2022

Saksopplysninger

Søknad:

Vårt jaktlag har fått tildelt elg- og hjortejakt i Grimsdal Nord i år. Kvoten ligger på 3-5 dyr pr. år. Deler av dette feltet ligger i Rondane nasjonalpark. Vi søker derfor dette om tillatelse til bruk av beltegående motorkjøretøy for uttransport av felt elg innenfor Rondane nasjonalpark i 2022.

Figur 1: Kartutsnitt som visr jaktområde Grimsdal Nord

I tillegg til Dovre og Rondane nasjonalparker omfatter jaktområdet Grimsdalen landskapsvernområde. Her er motorisert transport av felt elg og hjort under skoggrensen tillatt direkte i forskriften.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for Rondane og Dovre nasjonalparker til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespann.

Verneforskrift – formål

Området for omsøkt motorferdsel ligger i Rondane og Dovre nasjonalparker.

Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark er å (§ 2):
- *ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde*
- *ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold*
- *ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane*
- *sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereliggende bjørke- og barskog*
- *bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster*
- *ta vare på verdifulle kulturminner.*

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet med opprettelsen av Dovre nasjonalpark er å (§ 2):
- *ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,*
- *ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,*
- *ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,*
- *bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster*
- *ta vare på verdifulle kulturminner*

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I begge nasjonalparkene gjelder at motorisert ferdsel i nasjonalparken i utgangspunktet er forbudt, jf. verneforskriftenes § 3 pkt. 6.1, med noen unntak. Etter § 3 pkt. 6.3 bokstav f i både verneforskrift for Rondane og Dovre nasjonalparker, kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til utfrakt av felt elg med beltegående elgtrekk.

Forvaltningsplan

s.89

Uttransport av felt elg og hjort skjer i forbindelse med jakta. Forvaltningsmyndighetene har hatt få søknader om tillatelse til uttransport av felt elg ovenfor tregrensa i landskapsvernområdene og i nasjonalparkene. Om dette skyldes manglende kjennskap til verneforskriften, eller om det under jakta kun felles dyr under skoggrensa i landskapsvernområdene er ikke kjent. Bestemmelsen om at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltegående elgtrekk i nasjonalparken er tatt inn etter lokalt ønske, der dette har vært en praksis knyttet til elgjakt i Vassbulia i Sør-Fron.

s.94

Uttransport av felt elg og hjort

Ved behandling av søknad vil forvaltningsmyndigheten legge vekt på følgende:

- avstand til åpen veg
- antall elg som er tillatt felt i området
- vegetasjonsdekke
- verneverdier i området

Det bør være rettighetshaver som søker om tillatelse, eventuelt jaktlag dersom disse har flerårig kontrakt. Det kan være aktuelt å gi flerårige tillatelser, med vilkår om at kjøring skjer med tanke på minst mulig vegetasjonsslitasje og med hensyn til villrein.

Miljøverndepartementet har tydelig uttalt at i nasjonalparker er det kun bruk av lette beltegående kjøretøyer av typen elgtrekk som er akseptabelt, ikke ATV selv om den har belter. Dersom det oppstår et behov, vil forvaltningsmyndighetene vurdere om det skal gis tillatelse til utkjøring av felt hjort med beltegående elgtrekk etter den generelle unntaksbestemmelsen, § 4. Et slikt behov vil vurderes strengt. Det vises også til muligheten for bruk av hest til kløving og som er direkte hjemlet i verneforskriftene

(…)

I landskapsvernområdene er uttransport av felt elg og hjort direkte hjemlet i verneforskriftene og krever ingen spesiell tillatelse. Bestemmelsen gjelder kun under skoggrensen. Bakgrunn for dette er todelt; mesteparten av det som felles av elg og hjort skjer under skoggrensa og vegetasjonen under skoggrensa er generelt mindre sårbar for terrengslitasje enn i høyfjellet. Det er ikke stilt spesifikt krav om kjøretøy i bestemmelsen, men en skal fortrinnsvis bruke

lette, beltegående kjøretøy. Traktor uten belter bør ikke benyttes. Det oppfordres til å ta hensyn til terrenget når slik transport finner sted og unngå kjøring i myrer og bløte partier.

Dersom det oppstår terrengskader skal dette meldes naturoppsynet og utbedres så raskt som mulig i ettertid. Under høringen av forvaltningsplanen kom innspill om at det noen få steder regelmessig blir felt elg over skoggrensen, eller at den mest skånsomme transporttrasen går der. Forvaltningsmyndighetene er innstilt på å tillate nødvendig transport over skoggrensen ved særskilt behov og med hjemmel i den generelle unntaksbestemmelsen i verneforskriftene. Det vil bli satt vilkår ved en slik tillatelse.

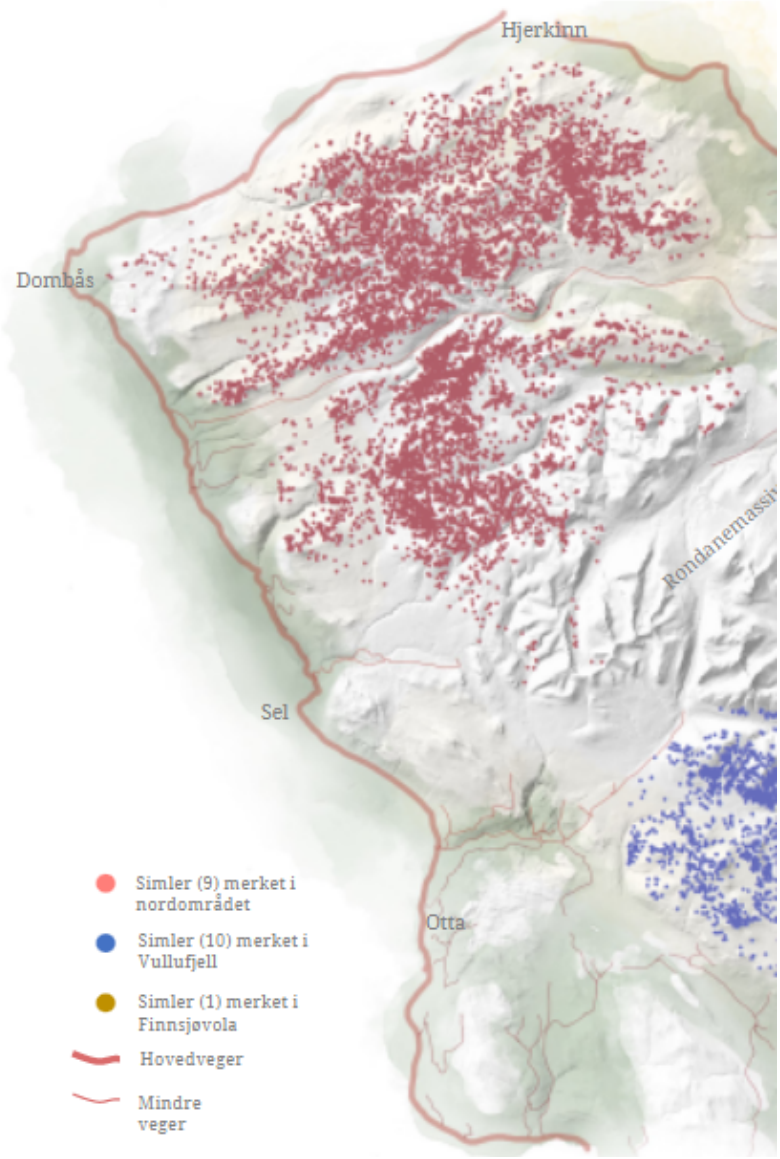
Nødvendig motorferdsel langs traktorveg Haverdalsvegen-Ryddølstjønne-Ivarslåe i forbindelse med landbruksdrift omfatter ikke uttransport av felt elg. Det må derfor søkes om å bruke traktorvegen i denne forbindelse. Tillatelsen må i så fall hjemles i § 4. Forvaltningsmyndigheten er imidlertid innstilt på å tillate transport av felt elg langs traktorvegen. En kan påregne flerårig dispensasjon for formålet.

Naturmangfoldloven

I tillegg til behandling etter verneforskrift og retningslinjer i forvaltningsplan må søknaden også vurderes etter naturmangfoldloven, herunder de miljørettslige prinsippene nedfelt i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jamfør § 7.

Vurdering

Jaktområdet for elg i Grimsdal Nord omfatter både Dovre og Rondane nasjonalparker og Grimsdalen landskapsvernområde. Områdene har funksjon som både kalvingsareal, oppvekstområde og leveområde for villrein, både voksen bukk og simler. Villreinens arealbruk vil etter september avvike lite fra det en ser i barmarksperioden for øvrig, men med en tendens til at flokkene står noe høyere i terrenget.

Figur 2: Kartutsnitt som viser GPS-merka simler sin arealbruk i Rondane nord i perioden september tom november i årene 2009-2018 Kilde http://server.villrein.no/fokus/rn/

Utgangspunktet i vernebestemmelsene er at all motorisert transport på barmark er forbudt. Forskriften åpner likevel opp for å gi tillatelse til transport på barmark til spesielle formål, herunder uttransport av felt elg med elgtrekk.

Ferdsel, herunder motorferdsel, kan virke forstyrrende på villreinens arealbruk og/eller medføre uheldig terrengslitasje. Ett enkelt motorisert kjøretøy behøver isolert sett ikke å medføre vesentlig skade eller ulempe. Men summen av mange kjøreturer vil uten tvil være en belastning for naturen.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger NINA Rapport 1013 (Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014) og NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området (§ 8). Sårbarhetsrapport for fugl (rapport 30, 2014) viser at det er lokaliteter for sårbare og trua fugler innenfor jaktområdet. Gitt tidspunkt og omfang for motorferdselen, vurderes det å være små konflikter i forhold til fugl da det er utenfor hekketid.

Deler av jaktområde ligger et stykke fra åpen veg (Grimsdalenvegen og Hellebergsvegen/Haverdalsvegen) og uttransport av felt elg kan være krevende.

Barmarkskjøringen med elgtrekk *kan* medføre fare for sporsetting, spesielt i våte partier som myr. Det legges derfor vekt på at all kjøring skal skje med tanke på å unngå terreng- og vegetasjonsslitasje så langt råd er. Kjøring med elgtrekk i sårbart åpent høyfjellsterreng og i vått myrterreng med lite bærekraftig vegetasjon skal unngås. Det vurderes at gjennomføringen av transporten ikke vil medføre skade på naturmiljøet ut fra foreliggende kunnskap og under forutsetning av av vilkår følges. Føre-var-prinsippet vil derfor ikke bli tatt i bruk (§ 9).

I forhold til økosystem-tilnærming og samlet belastning, vurderer nasjonalparkforvalter at det er forsvarlig å tillate transporten med visse vilkår i dette tilfellet. Det legges vekt på at transporten skal foregå på en slik måte at kjørestrekningen innenfor nasjonalparken(e) skal gjøres kortest mulig, slik at unødvendig skade på naturmangfoldet eller forstyrrelser for dyrelivet unngås. Bruk av begrensning på antall turer, tidsavgrensning på tillatelse og andre vilkår, gir et godt grunnlag for at naturmangfoldet ikke skal bli nevneverdig belastet. (§10). Når det gjelder miljøforsvarlige teknikker sikres dette gjennom vilkårene som er stilt i saken (nml § 12).Nml § 11 anses lite relevant i saken.

Med hilsen

Eirin Berge
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

SNO-Rondane			
Statforvalteren Innlandet			
Dovre fjellstyre	Furumoen 3	2662	DOVRE
Villreinnemnda for Rondane og Sølnkletten	c/o Statsforvalteren i Innlandet, boks 987	2604	LILLEHAMMER

Dovre kommune Kongsvegen 4 2662 DOVRE